

درباره شخصیت و آثار علامه عسکری

علامه بزرگوار سید مرتضی عسکری(ره) در طول حیات طویه خویش با یک مجاهدت علمی بی مانند، تلاش کرد تا از غبار از چهره پاک مکتب اهل بیت برگیرد و آثاری سترگ و شگرف را در عرصه حقایق تاریخی و فراز و فرودهای شیعی این میدان بنمایاند.

علامه بزرگوار سید مرتضی عسکری(ره) در طول حیات طویه خویش با یک مجاهدت علمی بی مانند، تلاش کرد تا از غبار از چهره پاک مکتب اهل بیت برگیرد و آثاری سترگ و شگرف را در عرصه حقایق تاریخی و فراز و فرودهای شیعی این میدان بنمایاند. به گزارش خبرنگار خبرگزاری رسا، نام و یاد عالمان دینی همیشه می تواند چراغ راه امروز و فردای رهپویان معرفت و معنویت باشد. اولیای حق چه در حیات ظاهری و جسمی شان و چه در زندگی باطنی و معنویشان که تا ابد ادامه خواهد یافت و این معنای العلماء باقون مابقی الدهر است می توانند چشمه های زلال و جوشان آموزه های عرفانی را برای سالکان طریق عشق به حق، جاری و ساری سازند.

بر اهل نظر و آموزگاران باخبر پوشیده نیست که جلوه حق در سیما و آثار اولیای الهی، ودیعه و موهبتی است الهی که برای زمینیان به ارمغان آمده تا در شب دیجور دنیای تاریک این دوران و همه دورانها، راه را بیابند و از چاه ویل معصیت و غفلت و سرگستگی رهایی یابند.

در این مجال که با عنوان «در مکتب فرزنانگان» نام گرفته برآنیم تا نگاهی گذرا به زندگی و شخصیت و سیره و آثار عالمان دین و نام آوران آیین داشته باشیم و انعکاس نور وجود ذی جود این بزرگان را در آینه زمان به نظاره ای دلنشین بنشینیم.

در اولین بخش این واحه طلایی و آسمانی، درنگی در وصف **علامه بزرگوار سید مرتضی عسکری(ره)** می خوانیم که **براستی عصاره ای است از آن همه معرفت و شوکت و مجد علمی و در عین حال، تواضع و گاه حتی مظلومیت غربت آن مرد الهی در این روزگار.**

علامه عسکری بزرگمردی بود که در حیات طویه و باشکوه علمی اش کارهای استثنایی و عظیمی از جهت علمی به منصف ظهور و بروز رساند. از تألیفات سترگ و بازشکافنده حقایق مهم و خطیر و مغفول مانده تاریخی تا بازنمایی سره از ناسره در علوم و فنون مختلف دینی و مذهبی.

او که به راستی و زیبایی و معنا، خود را خادم مکتب اهل بیت(ع) و فرزند زهرای اطهر(س) می دانست.

صاحب تألیفات سرنوش ساز و مهمی همچون افسانه عبدالله ابن سبا و یکصد و پنجاه صحابی ساختگی که با عمری ممارست و مجاهدت علمی، پرده از رازها و افسانه هایی تاریخی برانداخت و روشنایی بخش تاریخ اسلام و تشیع در دوران معاصر گشت.

مردی که از سرچشمه مجاهدتهای خستگی ناپذیر و مخلصانه علمی او بود که هویت اصیل و حقانیت شریف شیعه، تجلی دوباره و انعکاسی جانانه یافت و این همه، در آثار پربرکت و رشید او در تجلی و نورافشانی و حقیقت گستری است.

باری؛ علامه سید مرتضی عسکری در روز دوشنبه 18 جمادی الثانی 1332ق/1293ش. در شهر سامرا قدم به عرصه گیتی نهاد. جد پدری ایشان آیت الله سید اسماعیل حسینی فرزند سید محمد کوچک ساوجی و جد مادری ایشان آیت الله میرزا محمد شریف عسکری تهرانی از زمره برجستگان عرصه علم و فقاقت بوده اند.

تحصیل در میدان علم و تحکیم در عرصه عمل

سید مرتضی عسکری در اوان نوجوانی وارد حوزه علمیه سامراء شد و دروس حوزوی را بر مبنای کتابهایی نظیر سیوطی، شرح جامی، شرح ابن عقیل، مغنی، حاشیه و مختصر فراگرفت.

حضور در حوزه قم و کسب تجربه ای تاریخی

فشارهای رضاخان بر مهاجران آن دوران عراق باعث شد تا ایشان با ترک سامراء راهی ایران شده و در حوزه علمیه قم بیتوته علمی نمود و رحل اقامت برفکنند.

خود علامه در این باره می گوید:

مقدمات و ادبیات را در سامرا خواندم. مخارج تحصیل از املاکی که در ساوه داشتیم، تهیه می شد؛ لذا از سهم امام استفاده نمی کردم اما از زمانی که طاغوت رضاخان فرستادن پول به عراق را منع کرد، مجبور شدم در زمان مرحوم آشیخ عبدالکریم حائری (سال های 1351، 52 و 53 ق.) به حوزه علمیه قم آمده، در یکی از حجره های مدرسه فیضیه، با آشیخ علی آقای صافی، هم حجره شوم ...

زمره اساتید برجسته و جرگه عالمان وارسته

از زمره اساتید اصلی علامه عسکری در قم می توان به حضرت امام خمینی (ره) و در سامراء به آیت الله شیخ حبیب الله اشتهاودی و نیز آیت الله سید احمد مرعشی شوشتری اشاره نمود.

بازگشت به سامراء، بنیان نئادن مکتبی ناب و تابناک

آیت الله عسکری پس از چندی حضور در قم به سامرا بازگشت. در عین حال در مدت حضور ایشان در حوزه علمیه قم با همراهی بزرگان همچون میرزا خلیل کمره ای تدریس تفسیر قرآن را در حوزه قم راه اندازی نمود.

مکتب سامراء، میرزای شیرازی و...

مکتب سامرا در حقیقت همان روش و منش علمی است که عالم بزرگوار دینی و زعیم برجسته شیعی حضرت آیت الله میرزای شیرازی در سامراء پایه گذارد و به مکتب سامراء معروف شد.

تدریس فلسفه، حدیث، تفسیر، کلام و ... در کنار و مکمل فقه و اصول و نیز ترویج و احیای درس تهذیب نفس و نیز تربیت و رشد اجتماعی و آشنایی طلاب با عرصه های نو جمعی در کنار تذهذیب نفسی و رشد اخلاق فردی و اجتماعی از جمله ابتکارات و نوآوری های ارزشمندی بود که میرزای شیرازی در مکتب سامرا بنا نهاد و بر آن تأکید ورزید.

و علامه در چنین شرایطی بود که با مقارنت اوضاع ایران و فشارهای رضا خان و در امتداد آن، رشد فعالیت های احزاب و گروه های سیاسی و اجتماعی در عراق، به فعالیت های علمی و فرهنگی و اجتماعی توانمند روی آورد و حضور جدی و مثمر ثمر در حزب الدعوه عراق از آن جمله بود.

تأسیس دانشگاه اصول الدین؛ یادگاری از خاطره ای خطیر

علامه عسکری با دقت و فراست بسیار و تأمل در شیوه های تدریس و تدرس در حوزه و توجه به نقاط قوت و نقصان هایش، تلاش کرد تا شیوه ای تازه در رویکردهای آموزشی حوزه بیافریند و از همه ویژگی های خوب و مفید متدهای روز بهره گیرد و آن را با ارزش های سنتی حوزه درآمیزد که نتیجه اش خلق دانشکده اصول الدین در بغداد و قم بود.

در این دانشکده عرصه های تفسیر، حدیث شناسی، عقاید و کلام تطبیقی اسلامی با حضور برجستگان از اساتید بزرگ زمان مورد توجه و نشر و اشاعه قرار گرفت.

عضویت در حزب الدعوه الاسلامیه؛ تجربه ای در عرصه سیاست اسلامی

تابستان 1337ش/1958 بود که با پیشنهاد عالم بزرگ و نخبه برجسته جهان تشیع آیت الله سید محمد باقر صدر، سید مرتضی عسکری وارد حزب الدعوه شد.

حضور که توانست منشأ خیرات و برکات بسیاری برای جامعه شیعی عراق باشد و شاید بتوان گفت به نوعی زمینه سازی برای احیای حکومت اسلامی در جهان اسلام شد.

تاریخ؛ میدانی برای پرواز علمی علامه

علامه به مطالعه و واکاوی تاریخ بسیار علاقمند بود. او نقطه اصلی و محور فعالیت های علمی خویش را بر این عرصه قرار داد و این مجاهدت علمی نیز نتایج و دستاوردهای بسیار سترگ و ارزشمندی را نیز در بر داشت.

عالمه خود در این باره می گوید:

«از همان آغاز به مطالعه کتاب های سیره و تاریخ پیامبر اسلام(ص) و اصحاب و فتنه های صدر اسلام و سفرنامه ها علاقه داشتم و داستان استعمار استعمارگران نسبت به کشورهای اسلامی را دنبال می کردم.»

تألیف تعدادی از مهم ترین و اثرگذارترین آثار علمی

مجموعه آثار علامه عسکری که ثمره تلاش های طاقت فرسای علمی و دقت های بی مانند او در شناخت گره های کور و نقاط در سایه مانده و تاریک این عرصه، بخصوص در مواجهه با عالم تشیع و ظلم هایی که به مکتب اهل بیت(ع) در طول ادوار مختلف تاریخی شده بود هر یک برگ های زرینی در کارنامه تألیفاتی است که از عالمان بزرگوار و حقیقی و مردان راستین عرصه مجاهدت های علمی و قلمی تشیع برجای مانده است:

عبدالله بن سبأ و اساطیر اُخری (2 جلد)، ترجمه فارسی عبدالله بن سبأ و دیگر افسانه های تاریخی؛
 خمسون و مائه صحابی مختلق (3 جلد)، یک صد و پنجاه صحابی ساختگی؛
 معالم المدرستین (3 جلد)، ویژگی ها و دیدگاه های دو مکتب در اسلام؛
 سقیفه (بررسی نحوه شکل گیری حکومت بعد از رحلت پیامبر اکرم (ص)؛
 آیت تطهیر در کتب دو مکتب؛
 امامان این امت دوازده نفرند؛
 مصحف در روایات و اخبار؛
 القرآن الکریم و روایات المدرستین (3 جلد)؛
 البکاء علی المیت، گریه بر میت از سنت های رسول خدا (ص)؛
 التوسل بالنبی (ص) و التبرک بآثاره؛
 البناء علی قبور الأنبیاء و الاوصیاء و اتخاذها مساجد و اماکن للعبادة، بازسازی قبور انبیاء و اولیاء و عبادت در آنها؛
 شیعیان اهل پیامبر (ص)؛
 بزرگداشت یاد انبیاء و بندگان صالح خدا؛
 عدالت صحابه؛
 صلوات بر محمد و آل محمد از سنت های رسول الله (ص) بوده است؛
 ادیان آسمانی و مسأله تحریف؛
 عقائد الاسلام من القرآن الکریم (3 جلد)؛
 الاسطورة السبائیة (3 جلد)؛
 قیام الأئمة باحیاء السنة؛
 مع ابی الفتوح التلیدی فی کتابه «الأنوار الباهرة»؛
 نقش ائمه در احیاء دین (16 جلد)؛
 امامت و مهدویت در مکتب خلفاء؛

علامه عسکری بزرگمردی بود که در حیات طویه و باشکوه علمی اش کارهای استثنایی و عظیمی از جهت علمی به منصف ظهور و بروز رساند. از تألیفات سترگ و بازشکافنده حقایق مهم و خطیر و مفعول مانده تاریخی تا بازنمایی سره از ناسره در علوم و فنون مختلف دینی و مذهبی.

او که به راستی و زیبایی و معنا، خود را خادم مکتب اهل بیت(ع) و فرزند زهرای اطهر(س) می دانست.
 درود و رحمت خدا بر این عالم فرزانه و مجاهد عرصه علم و قلم.
 محمدرضا محقق